

Sygn. akt VI U 1429/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2016 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: M. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 27 kwietnia 2015 r., numer (...)

w sprawie: M. C.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o umorzenie należności z tytułu składek

1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza brak podstaw do odmowy umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne – za okres 10/06/r.-06/07r., 04/08r., 10/08r.-02/09r. w łącznej kwocie 10242,36 zł, na ubezpieczenia zdrowotne – za okres 01/07r.-06/07r., 04/08r., 10/08r.-02/09r. w łącznej kwocie 2733,79 zł oraz na Fundusz Pracy – za okres 03/07r.-06/07r., 04/08r., 10/08r.-02/09r. w łącznej kwocie 619,69 zł obciążających ubezpieczonego M. C.,

2) zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz ubezpieczonego M. C. kwotę 2.400 (dwa tysiące czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 1 ust. 13 pkt. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność odmówił ubezpieczonemu M. C. umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne oraz Fundusz Pracy za wskazane w decyzji okresy. Z uzasadnienia decyzji wynikało, iż w dniu 27 stycznia 2014r. organ rentowy wydał decyzję nr (...) o warunkach umorzenia należności, która z dniem 1 marca 2014r. stała się prawomocna. W terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji ubezpieczony winien uregulować należności niepodlegające umorzeniu, jednak tego nie zrobił, bo dnia 9.02.2015 r. ubezpieczony zawarł umowę ratalną na rozłożenie na raty należności z tytułu składek jednak nie uregulował należnych kosztów egzekucyjnych prowadzonych

przez Urząd Skarbowy w N.. Skoro warunki umorzenia nie zostały przez ubezpieczonego spełnione, organ odmówił umorzenia zaległości z tytułu nieopłaconych składek.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę, wskazując, że w decyzji z dnia 27 stycznia 2014 r., ZUS w B. nie poinformował go o obowiązku uregulowania kosztów egzekucyjnych od składek niepodlegających umorzeniu i wobec tego nie był świadomy ich istnienia, a uregulowanie zaległości nie podlegających umorzeniu uważał za spełnione. Wobec braku informacji w decyzji ZUS o obowiązku spłaty kosztów egzekucyjnych od składek niepodlegających umorzeniu zdaniem odwołującego, ZUS nie może tak restrykcyjnie podchodzić do sprawy, gdyż spełnił on wszystkie wymogi określone decyzją. Jeżeli wg posiadanych informacji przez Oddział ZUS w B., nie spełniał warunków do umorzenia niespłaconych składek, można było go poinformować o możliwości utraty ważności wydanej decyzji i wskazać mi kroki jakie powinienem podjąć abym mógł korzystać z prawa abolicji.

W okresie 12 m-cy ubezpieczony uregulował wszystkie należności o których jest mowa w decyzji z 2014 r. Zatem dopełnił wszelkich starań aby uzyskać abolicję.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał argumentację zawartą w uzasadnieniu decyzji i wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony M. C. w dniu 10.09.2013r. zwrócił się do (...) Oddziału w B. z wnioskiem o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie ustawy abolicyjnej z dnia 19 listopada 2012r. za okres od 1 stycznia 1999r. do dnia 28 lutego 2009r. Ubezpieczony wskazał, że działalność gospodarczą zlikwidował z dniem(...)

okoliczności bezsporne.

W dniu 27 stycznia 2014r. organ rentowy wydał decyzję nr (...)r., w której w punkcie I. określił, że według stanu na dzień 10.09.2013r. umorzeniu podlegają należności z tytułu składek na:

a) na ubezpieczenia społeczne - za okres 10/06-6/07, 4/08, 10/08-2/09

w łącznej kwocie 10.242,36 zł, w tym z tytułu:

składek - 6.070,36 zł;

odsetek - 4.172,00 zł;

b) na ubezpieczenie zdrowotne - za okres 1-6/07, 4/08, 10/08-2/09

w łącznej kwocie 2.733,79 zł, w tym z tytułu:

składek - 1.616,79 zł;

odsetek - 1.117,00 zł;

na Fundusz Pracy - za okres 3-6/07, 4/08, 10/08-2/09 w łącznej kwocie 619,69 zł, w tym z tytułu:

składek - 358,69zł;

odsetek - 261,00 zł;

W punkcie II decyzji stwierdzono, że warunkiem umorzenia w/w należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 1999 r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do

dnia wpłaty włącznie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) oraz wydanym na jej podstawie Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 78, poz. 465 ze zm.).

W uzasadnieniu tej decyzji oprócz opisu stanu faktycznego i przytoczenia treści przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012r o umorzeniu należności powstałych tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność organ rentowy wskazał jedynie, że z dokumentacji posiadanej przez Zakład wynika, że w okresie 12/05-9/12 odwołujący podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej

a z analizy zapisów figurujących na koncie ustalono, iż w okresie 10/06-6/07, 4/08, 10/08-2/09 figuruje zadłużenie z tytułu należności podlegających umorzeniu w oparciu o przepisy ustawy abolicyjnej.

Jednocześnie organ zawiadomił odwołującego, że pozostają do uregulowania należności nie podlegające przepisom ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

W decyzji ani jej uzasadnieniu nie wskazano zarówno należności składkowych niepodlegających umorzeniu jak i nie poinformowano odwołującego, że warunkiem umorzenia należności składkowych jest uiszczenie kosztów egzekucyjnych.

dowód: decyzja z dnia 22 lutego 2013r. –akta ZUS w kopercie dołączonej do akt

Pismem z dnia 24.11.2014 r. skierowanym do odwołującego poinformowano go o tym, że ma prawo do czynnego uczestnictwa w toczącym się postępowaniu i winien opłacić koszty egzekucyjne oraz koszty upomnienia figurujące na koncie a informacje na temat kosztów może uzyskać od osoby rozliczającej konto-A. M..

dowód: pismo ZUS z dnia 24.11.2014 r. k.71

Pismem z dnia 18.02.2015 r. ZUS poinformował ubezpieczonego iż zgodnie z zapisem art. 1 ust. 10 ustawy abolicyjnej warunkiem umorzenia należności jest opłacenie wszystkich należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się tej decyzji, czyli do dnia 01.03.2015 r. lub zawarcie w tym terminie umowy o rozłożeniu na raty tych należności a szczegółową informację o kwocie należności niepodlegających umorzeniu otrzyma odwołujący w Inspektoracie ZUS w N.. Osobą odpowiedzialną za udzielenie informacji jest Pani A. M..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. poinformował w tym piśmie, iż warunkiem umorzenia należności na podstawie ustawy abolicyjnej jest również uregulowanie w w/w terminie kosztów egzekucyjnych naliczonych przez naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego a informację o kosztach egzekucyjnych niepodlegających umorzeniu otrzyma odwołujący u naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne.

dowód: pismo ZUS z dnia 18.02.2015 r. w aktach ZUS

Wnioskami ubezpieczonych o określonych numerach NIP-u z N. i okolic, zajmowała się z ramienia organu rentowego pracownik Inspektoratu ZUS w N. - A. M.. Po złożeniu przez płatnika składek wniosku o umorzenie rozliczała ona konto czyli ustalała saldo konta, w tym zaległości na koncie. Po sprawdzeniu salda na koncie ubezpieczonego A. M. ustaliła, które należności podlegały umorzeniu. Następnie wypełniła załącznik, w którym ujmuje się kwoty, które podlegają abolicji i następnie ten wypełniony załącznik przekazała do Referatu Egzekucji. A. M. rozliczyła konto ubezpieczonego, wypełniła kolejny załącznik w celu zawarcia układu ratalnego i sprawa została przekazana do Inspektoratu w F., który opracowywał umowę ratalną, bowiem ubezpieczony złożył wniosek o zawarcie takiego układu.

Ubezpieczony zwrócił się do A. M. z pytaniem jakie kwoty musi wpłacić, żeby przystąpić do umowy ratalnej. A. M. przekazała ubezpieczonemu telefonicznie informacje o wysokości kwot z tytułu kosztów upomnień, z tytułu kosztów egzekucji prowadzonej z rachunku bankowego przez ZUS, osobno za każdy miesiąc wysokość kwot upomnienia i kosztów egzekucyjnych oraz wysokość zaległej składki, którą należało zapłacić. Ubezpieczony dokonał żądanych wpłat w ciągu w dwóch tygodni od daty otrzymania pisma wysłanego do ubezpieczonego w sprawie układu ratalnego. Następnie w dniu 9.02.2015 r. doszło do podpisania układu ratalnego. A. M. nie informowała ubezpieczonego o kosztach postępowania egzekucyjnego poniesionych przez urząd skarbowy, bo nie miała informacji w tym zakresie.

dowód : zeznania świadka A. M. –zapis A/V k. 75.

Osobą odpowiedzialną za udzielenie informacji co do należności, które powinien spłacić odwołujący była więc A. M., która powinna posiadać wiedzę co do ewentualnych kosztów postępowania egzekucyjnego poniesionych przez urząd skarbowy i powinna o tym poinformować płatnika.

Decyzja z dnia 27.01.2014 r. uprawomocniła się 1.03.2014 r. i w ciągu 12 miesięcy od tej daty płatnik powinien spłacić należności bądź zawrzeć układ ratalny. Układ ratalny z odwołującym został zawarty 9.02.2015 r. a spłata należności powinna się zakończyć 10.01.2020 r. Decyzja w sprawie umorzenia należności powinna zostać wydana po dokonaniu ostatniej spłaty po 10.01.2020 r. pod warunkiem uregulowania w ciągu 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z dnia 27.01.2014 r. kosztów egzekucyjnych, które nie podlegają układowi ratalnemu.

dowód: zeznania świadka M. S. –zapis A/V k. 89, układ ratalny nr (...) w aktach

Inspektorat w N. wystawił wobec płatnika składek M. C. tytuły wykonawcze w dniach 22.02.2012 r., 29.06.2012 r., 28.09.2012 r., 18.12.2012 r., 20.05.2014 r. obejmujące zaległości na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP za okres od 10/2006 r. do 06/2007, 04/2008, od 08/2008 do 02/2012, od 08/2012 do 09/2012.

W ramach działań własnych ZUS dokonano zajęcia rachunków bankowych w: Banku (...) S.A., (...) S.A., Banku (...) S.A., (...) Banku (...) S.A. W związku z faktem, iż egzekucja prowadzona przez Dyrektora O/ZUS w B. okazała się nieskuteczna w dniu 22.08.2013 r. przekierowano postępowanie egzekucyjne do naczelnika Urzędu Skarbowego w N..

W dniu 10.09.2013 r. do Zakładu wpłynął wniosek płatnika o umorzenie należności z tytułu składek na podstawie ustawy abolicyjnej. Inspektorat ZUS w N. jako wierzyciel pismem z dnia 24.09.2013 r. wniósł do Urzędu Skarbowego w N. o zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego wobec Pana M. C. w oparciu o tytuły wykonawcze zawierające należności podlegające umorzeniu. W dniu 22.05.2014 r. do Zakładu wpłynęło postanowienie Naczelnika (...) z dnia 19.05.2014 r. znak: (...) o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego zgodnie z wnioskiem wierzyciela.

W dniu 20.05.2014 r. wobec zobowiązanego wystawiono tytuły wykonawcze obejmujące zaległość za (...). Aktualnie organem egzekucyjnym prowadzącym niniejsze postępowanie jest Dyrektor O/ZUS w B.. Zastosowano środki w postaci zajęcia rachunków bankowych-nieskutecznie.

Wnioskiem z dnia 13.11.2014 r. Pan M. C. zwrócił się do ZUS o rozłożenie zaległości na raty. Wierzyciel wyraził zgodę na udzielenie ulgi i w dniu 09.02.2015 r. została zawarta umowa nr (...). W ślad za powyższym postanowieniem 20.02.2015 r. Dyrektor O/ZUS jako organ egzekucyjny dokonał zawieszenia postępowania egzekucyjnego do dnia 10.01.2020 r. tj. do dnia terminu płatności ostatniej raty. Ponadto ZUS O/B. jako wierzyciel pismem z dnia 20.02.2015 r. wniósł do Naczelnika Urzędu Skarbowego o zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie „czynnych” tytułów wykonawczych (tj. z wyłączeniem tytułów wykonawczych będących zawieszonymi z uwagi na abolicję). Postanowieniem z dnia 13.03.2015 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego zawiesił postępowanie egzekucyjne.

Okoliczności bezsporne

W odpowiedzi na pismo ZUS-u z dnia 29.09.2015 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w N. poinformował organ rentowy, iż M. C. posiada nie zapłacone koszty egzekucyjne które nie podlegają umorzeniu, które wynoszą łącznie 2.271,12 zł. oraz, że brak jest możliwości ich wyegzekwowania, gdyż postępowania egzekucyjne prowadzone wobec majątku

zobowiązanego do należności nie podlegających umorzeniu zostało zawieszono postanowieniem z dnia 13.03.2015 r w związku z udzieleniem przez wierzyciela ulgi w spłacie tj. rozłożenia na raty należności z tytułu składek.

W dniu 25.04.2015r. ZUS wydał zaskarżoną decyzję nr (...)r, w której odmówił ubezpieczonemu umorzenia należności kwot wskazanych wcześniej w punkcie I. decyzji z dnia 27.01. 2014r. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony posiada nieuregulowane należności niepodlegające umorzeniu, tj. koszty egzekucyjne od składek niepodlegających umorzeniu.

Dowód: decyzja w aktach ZUS.

Sąd zważył co następuje:

Powyżej ustalony stan faktyczny był pomiędzy stronami bezsporny, a poza tym w całości możliwy do ustalania przez Sąd na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy i aktach organu rentowego, wskazanych powyżej, wiarygodności których strony nie kwestionowały, a które nie budzą też wątpliwości sądu co do ich prawdziwości. Sąd dał wiarę też przesłuchanym w sprawie świadkom A. M. i M. S. oraz odwołującemu, których zeznania były zgodne i znajdowały oparcie w zebranych w sprawie dokumentach.

Biorąc pod uwagę tak ustalony stan faktyczny, Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie ubezpieczonego zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie - art. 477⁹ k.p.c., art. 477¹⁴ k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 275/11). Tylko w zakresie, który obejmuje decyzja podlega ona kontroli sądu, zarówno pod względem formalnym, jak też z uwagi na jej merytoryczną zasadność. Zatem rozpoznając odwołanie ubezpieczonego, sąd zobligowany był skontrolować czy w stanie prawnym i faktycznym istniejącym na dzień wydania zaskarżonej decyzji odmawiającej umorzenia zaległych składek, decyzja wydana została w sposób prawidłowy i zgodny z prawem.

W niniejszej sprawie zaskarżona decyzja wydana została w efekcie pierwotnego wniosku ubezpieczonego o abolicję na podstawie ustawy o abolicji. Zgodnie z treścią przepisu art. 1 ust.1 tej ustawy na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu przepisu art. 8 ust.6 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych

- która przed dniem 1 września 2012 roku zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust.8,

- innej, niż wymieniona w pkt.1.

- umarza się nieopłacone składki na to ubezpieczenie za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału ZUS, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Zgodnie z ust.6 umorzenie należności, o których mowa w ust.1 skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału ZUS, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. W myśl ustępu 8. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych, z kolei zgodnie z ustępem 10 tego przepisu warunkiem umorzenia należności jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji o umorzeniu należności zaległości z tytułu składek niepodlegających umorzeniu oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych.

Zgodnie z ustępem 11 tego przepisu niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8. W przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczony termin ich płatności, warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po ich opłaceniu. (ust. 12). Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o:

1) umorzeniu należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12, lub

2) odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12. (ust. 13)

Wreszcie zgodnie z ustępem 16 artykułu 1 ustawy abolicyjnej od decyzji, o których, mowa w ust. 8 i 13, przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i na zasadach określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.

Jak zatem widać, ustawa abolicyjna przewiduje swoistą dwustopniowość w rozpoznawaniu wniosku ubezpieczonego o abolicję – reguluje bowiem dwa postępowania prowadzone przez ZUS, z których każde kończy się wydaniem merytorycznej decyzji. Najpierw ZUS winien prowadzić postępowanie w sprawie określenia warunków umorzenia należności, a następnie, po uprawomocnieniu się pierwszej decyzji (warunkowej) - postępowanie w sprawie umorzenia należności. Warunkiem umorzenia jest spełnienie przez ubezpieczonego warunków określonych w decyzji warunkowej - spłaty w terminie ustalonym w decyzji kwoty należności niepodlegających umorzeniu, która to kwota również winna zostać skonkretyzowana w tej decyzji. W braku spełnienia tych warunków ZUS musi wydać decyzję odmawiającą umorzenia. Jak zatem widać, aby w ogóle możliwe było wydanie decyzji w przedmiocie umorzenia lub odmowy umorzenia zaległości z tytułu składek, najpierw winna zostać wydana decyzja warunkowa, określająca warunki umorzenia oraz ustalająca kwoty zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i fundusz pracy łącznie z odsetkami, które abolicji nie podlegają.

W niniejszej sprawie decyzja warunkowa wydana w dniu 27.01. 2014r. w punkcie I. zawierała wyszczególnienie należności, które- po spełnieniu warunku opisanego w punkcie II decyzji – podlegają umorzeniu. Jednak w punkcie II wskazano ogólnikowo, że warunkiem umorzenia jest spłata należności niepodlegających umorzeniu – w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, bez wskazania wprost jaka to jest kwota i z jakiego tytułu. Podkreślenia wymaga fakt, że określając warunki umorzenia organ rentowy nie wskazał nawet ogólnie, że oprócz należności składkowych nie podlegających umorzeniu ubezpieczony winien uregulować jakiegokolwiek inne należności a zwłaszcza koszty egzekucyjne. Uzasadnienie decyzji nie zawierało także wskazania konkretnych kwot odzwierciedlających sumę zadłużenia z tytułu składek na poszczególne fundusze i nie informowało w ogóle ubezpieczonego o kosztach egzekucyjnych które powinien on zapłacić, poprzestając na stwierdzeniu, że pozostają do uregulowania należności nie podlegające przepisom ustawy o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Ubezpieczony udał się do ZUS do wyznaczonego pracownika –A. M. -po wyjaśnienia i tam obliczono mu należne do zapłaty kwoty zaległości, łącznie z odsetkami i kwoty te ubezpieczony zobowiązał się uiścić zawierając układ ratalny. A. M. poinformowała ubezpieczonego jedynie o kosztach egzekucyjnych poniesionych przez ZUS, nie poinformowała jednak go o kosztach egzekucyjnych poniesionych przez Urząd Skarbowy w N., mimo, że było to jej obowiązkiem. ZUS nie wskazał też ubezpieczonemu tych kwot, podobnie jak Urząd Skarbowy, który wysokość tych kwot wskazał dopiero w piśmie kierowanym do ZUS-u w trakcie postępowania sądowego.

Biorąc te wszystkie okoliczności pod uwagę stwierdzić należy, że decyzja ZUS z dnia 27.01. 2014r. nie odpowiadała wymogom określonym przez ustawę abolicyjną, określonych w art. 1 ust. 8. tej ustawy, a zatem nie sposób w ogóle traktować jej jako decyzji warunkowej. Sens bowiem dwustopniowego postępowania w sprawie o abolicję jest taki, że ZUS w toku postępowania abolicyjnego wydaje dwie merytoryczne decyzje, które winny zawierać elementy wskazane w ustawie, w tym decyzję warunkową ustalającą należności niepodlegające umorzeniu, właśnie po to,

żeby ubezpieczony miał możliwość skorzystania z przysługującego mu prawa odwołania się od każdej z tych decyzji. Decyzja warunkowa, która nie zawiera koniecznego elementu, jakim jest ustalenie kwoty zaległości z tytułu składek niepodlegających umorzeniu oraz nie wskazująca obowiązku uiszczenia kosztów egzekucyjnych nie może być w tym zakresie uznana za prawomocną. Nie może bowiem uprawomocnić się rozstrzygnięcie nieistniejące. Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 10 grudnia 2014r. sygn. akt III AUa 671/14 (system informacji prawnej Lex nr 1621046), wskazał, że wydanie decyzji nie zawierającej koniecznego elementu w postaci określenia kwot składek nie podlegających umorzeniu pozbawia wnioskodawcę możliwości zaskarżenia decyzji w tym zakresie.

Podkreślenia wymaga również, że postępowania dowodowe wykazało, że ubezpieczony podjął działania, które miały umożliwić mu wykonanie decyzji ZUS, sformułowanej w taki sposób, który nie pozwalał jej wykonać prawidłowo. W organie rentowym wskazano odwołującemu tylko kwoty należności składkowych, które winien zapłacić ubezpieczony wraz z kosztami egzekucyjnymi poniesionymi przez ZUS, zapewniając go, iż są to właśnie te kwoty, które wskazane zostały ogólnikowo w punkcie II. decyzji warunkowej, jako należności niepodlegające umorzeniu. Okoliczność, że podane przez pracownika ZUS kwoty nie były prawidłowe, bo nie wskazywały kosztów postępowania egzekucyjnego prowadzonego w Urzędzie Skarbowym w N. nie może obciążać ubezpieczonego. To rzeczą ZUS było bowiem ustalenie w sposób prawidłowy kwoty zaległości i należnych kosztów i skonkretyzowanie w decyzji warunkowej obowiązku zapłaty wszystkich należności w sposób zrozumiały dla ubezpieczonego. Obowiązek taki wprost wynikał z przepisów ustawy i winien być przez organ rentowy respektowany.

Sąd rozpoznając odwołanie ubezpieczonego, zobowiązany był wszechstronnie zbadać trafność zaskarżonej decyzji. Postępowanie dowodowe w zakresie zarzutów postawionych przez odwołującą uzasadnia wniosek, że zaskarżona decyzja jest wadliwa w całości. Skoro bowiem termin do zaskarżenia decyzji warunkowej nie rozpoczął biegu, decyzja odmawiająca umorzenia zaległości z tytułu składek była przedwczesna. Niezasadne było ustalenie, że ubezpieczony nie spełnił w terminie warunku wskazanego w przepisie art. 1 ust. 13 pkt. 2 ustawy, skoro warunku tego nie skonkretyzowano w decyzji warunkowej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, zgodnie z przepisem art. 477¹⁴ § 2 K.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku, stwierdzając brak podstaw do odmowy umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne Fundusz Pracy za okresy w sentencji wyroku wskazane. O kosztach orzeczono zgodnie z art.98 k.p.c. i przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (§ 6 pkt 5).

SSO Ewa Milczarek